

ΕΘΝΙΚΟ ΚΑΙ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ ΤΜΗΜΑ ΙΤΑΛΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ ΚΑΙ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ (ΠΜΣ)
«ΕΛΛΗΝΟΪΤΑΛΙΚΕΣ ΣΠΟΥΔΕΣ: ΙΣΤΟΡΙΑ, ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ, ΚΛΑΣΙΚΗ ΠΑΡΑΔΟΣΗ»

Πρόσκληση υποβολής αιτήσεων υποψηφίων μεταπτυχιακών φοιτητών/-τριών για το ακαδημαϊκό έτος 2023-24

Το Τμήμα Ιταλικής Γλώσσας και Φιλολογίας του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών στην 10^η Συνέλευση του ακαδημαϊκού έτους 2022-2023 (29.05.2023) αποφάσισε την προκήρυξη δεκαπέντε (15) θέσεων στο Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών του Τμήματος για το ακαδημαϊκό έτος 2023-24, σύμφωνα με το άρθρο 3 του κανονισμού λειτουργίας του ΠΜΣ (ΦΕΚ 3055, τ. Β', 2023)

Το Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών «Ελληνοϊταλικές σπουδές: Ιστορία, Λογοτεχνία, Κλασική Παράδοση» είναι διετούς διάρκειας.

Για το ακαδημαϊκό έτος 2023-24 θα επιλεγούν δεκαπέντε (15) φοιτητές/φοιτήτριες της ημεδαπής ή και της αλλοδαπής, εκ των οποίων:

A) οι δέκα (10) από πανεπιστημιακά τμήματα Ιταλικής Γλώσσας και Φιλολογίας του ΕΚΠΑ και του ΑΠΘ ή της αλλοδαπής, και

B) οι πέντε (5) από πανεπιστημιακά τμήματα ανθρωπιστικών και κοινωνικών επιστημών.

Σε ό,τι αφορά την κατηγορία Β, γίνονται δεκτοί, εκτός των πτυχιούχων των παραπάνω τμημάτων, και απόφοιτοι άλλων πανεπιστημιακών τμημάτων ή ΤΕΙ, εφόσον η ΣΕ κρίνει ότι οι σπουδές ή / και το ερευνητικό-συγγραφικό έργο των υποψηφίων είναι συναφές με το περιεχόμενο του ΠΜΣ.

Σε περίπτωση μη κάλυψης των προκηρυσσόμενων θέσεων της μίας εκ των δύο κατηγοριών (Α και Β), δύναται η Συνέλευση, μετά από πρόταση της ΣΕ, να αποφασίσει την επιλογή επιπλέον υποψηφίων από την άλλη κατηγορία.

Γίνονται δεκτοί ως υπεράριθμοι υπότροφοι του ΙΚΥ και μέλη των κατηγοριών ΕΕΠ, ΕΔΙΠ και ΕΤΕΤ σύμφωνα με την παρ. 8 του άρ. 34 του Ν.4485/17.

1. Απονεμόμενοι τίτλοι

Το ΠΜΣ «Ελληνοϊταλικές Σπουδές: Ιστορία, Λογοτεχνία, Κλασική Παράδοση» οδηγεί στη χορήγηση Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης (ΜΔΕ) στις «Ελληνοϊταλικές Σπουδές: Ιστορία, Λογοτεχνία, Κλασική Παράδοση».

2. Υποψηφιότητες

Οι ενδιαφερόμενοι/ες καλούνται να υποβάλλουν φάκελο υποψηφιότητας από τις **7 Αυγούστου έως και τις 8 Σεπτεμβρίου 2023 μόνο** μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας <https://eroprotocol.uoa.gr> συμπληρώνοντας στο πεδίο Α. Αιτήσεις για φοιτητικά θέματα την **05. Αίτηση Υποψηφιότητας σε Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών**, επιλέγοντας την Γραμματεία του Τμήματος Ιταλικής Γλώσσας και Φιλολογίας.

Δικαίωμα υποβολής αίτησης έχουν όσοι έλαβαν το πτυχίο τους ή αποδειγμένα περάτωσαν τις σπουδές τους μέχρι τον Αύγουστο του 2023. Οι υποψήφιοι που έχουν ολοκληρώσει τον προπτυχιακό κύκλο σπουδών και εικρεμεί μόνο η ορκωμοσία για τη λήψη του πτυχίου πρέπει να καταθέσουν σχετική βεβαίωση του Τμήματός τους, συνοδευόμενη από αναλυτική βαθμολογία και γενικό βαθμό πτυχίου.

3. Τα απαιτούμενα δικαιολογητικά

- Αίτηση συμμετοχής (στο τέλος της προκήρυξης).
- Βιογραφικό σημείωμα.
- Φωτοτυπία δύο όψεων της αστυνομικής ταυτότητας ή διαβατηρίου.
- Αντίγραφο πτυχίου ή βεβαίωση περάτωσης σπουδών.
- Αναλυτική βαθμολογία προπτυχιακών μαθημάτων.
- Πιστοποιητικό γλωσσομάθειας επιπέδου B2 της ιταλικής γλώσσας για τους φοιτητές που δεν έχουν αποφοιτήσει από τμήματα Ιταλικής Γλώσσας και Φιλολογίας. Σε περίπτωση που οι υποψήφιοι είναι κάτοχοι πιστοποιητικού γνώσης της αγγλικής ή της γαλλικής γλώσσας επιπέδου B2, η πιστοποιημένη γνώση στην ιταλική γλώσσα μπορεί να είναι και επιπέδου A2.
- Δύο συστατικές επιστολές μελών ΔΕΠ (δεν απαιτούνται για αποφοίτους του ΤΙΓΦ του ΕΚΠΑ).
- Δημοσιεύσεις σε περιοδικά με κριτές, εάν υπάρχουν.
- Αποδεικτικά επαγγελματικής ή ερευνητικής δραστηριότητας, εάν υπάρχουν
- Πιστοποιητικό ελληνομάθειας επιπέδου B2.
- Ακαδημαϊκό τίτλο σπουδών.

4. Η επιλογή των μεταπτυχιακών φοιτητών

Η αξιολόγηση των υποψηφίων και η επιλογή των εισακτέων βασίζεται στα ακόλουθα κριτήρια:

Α) Για τους αποφοίτους Τμημάτων Ιταλικής Γλώσσας και Φιλολογίας:

- Βαθμός πτυχίου (40%).

- Βαθμολογία μαθημάτων στα συναφή με το ΠΜΣ προπτυχιακά μαθήματα (25%).
- Ερευνητική-επιστημονική-συγγραφική δραστηριότητα (5%).
- Προφορική συνέντευξη ενώπιον τριμελούς επιτροπής (5%).
- Γραπτή δοκιμασία. Προϋπόθεση για την αποδοχή των φοιτητών στο ΠΜΣ είναι η βαθμολόγησή τους στη γραπτή δοκιμασία με βαθμό ίσο ή μεγαλύτερο του 6 στα 10 (25%).

Β) Για αποφοίτους άλλων Τμημάτων:

- Βαθμός πτυχίου (40%).
- Πιστοποιημένη γνώση (B2) της ιταλικής ή της αγγλικής ή της γαλλικής γλώσσας (25%). Σε περίπτωση πιστοποιημένης γνώσης (B2) της αγγλικής ή της γαλλικής γλώσσας, απαιτείται η γνώση της ιταλικής σε επίπεδο A2.
- Ερευνητική-επιστημονική-συγγραφική δραστηριότητα (5%).
- Προφορική συνέντευξη ενώπιον τριμελούς επιτροπής (5%).
- Γραπτή δοκιμασία. Προϋπόθεση για την αποδοχή των φοιτητών στο ΠΜΣ είναι η βαθμολόγησή τους στη γραπτή δοκιμασία με βαθμό ίσο ή μεγαλύτερο του 6 στα 10 (25%).

Με βάση τα συνολικά κριτήρια, η ΣΕ καταρτίζει τον Πίνακα αξιολόγησης των φοιτητών και τον καταθέτει προς έγκριση στη Συνέλευση.

Οι επιτυχόντες θα πρέπει να εγγραφούν στη Γραμματεία του ΠΜΣ εντός δέκα (10) ημερών από την κοινοποίηση στην ιστοσελίδα του ΤΙΓΦ της απόφασης της Συνέλευσης.

Σε περίπτωση μη εγγραφής ενός ή περισσότερων φοιτητών, καλούνται οι επιλαχόντες, με βάση τη σειρά τους στον εγκεκριμένο αξιολογικό πίνακα, να εγγραφούν στο Πρόγραμμα.

Η γραπτή δοκιμασία διενεργείται στις «Ελληνοϊταλικές Σπουδές: Ιστορία, Λογοτεχνία, Κλασική Παράδοση» και ειδικότερα στις εξής θεματικές ενότητες:

- α. Ιταλική Λογοτεχνία: «Από τον 13ο μέχρι και τον 20ό αιώνα», και
- β. «Ιστορία της Νεοελληνικής Διασποράς (1453-1830)».

Ως ημέρα διεξαγωγής της γραπτής δοκιμασίας ορίζεται η **15^η Σεπτεμβρίου 2023** (10:00-13:00, αίθουσα 812). Την ίδια μέρα (13:30-15:30, αίθουσα 812) θα πραγματοποιηθούν οι προφορικές συνεντεύξεις των υποψηφίων. Αναφορικά με τον τρόπο εξέτασης και δεδομένων των συνθηκών συστήνεται στους υποψηφίους να επισκέπτονται τακτικά την ιστοσελίδα του Τμήματος για σχετικές ανακοινώσεις (www.ill.uoa.gr).

5. Εξεταστέα ύλη για τη γραπτή δοκιμασία

α. Ιταλική Λογοτεχνία: «Από τον 13^ο μέχρι και τον 20^ό αιώνα»

ΟΙ ΤΡΕΙΣ ΣΤΥΛΟΒΑΤΕΣ ΤΗΣ ΙΤΑΛΙΚΗΣ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑΣ:

Dante Alighieri, Francesco Petrarca, Giovanni Boccaccio.

Ο ΔΕΚΑΤΟΣ ΕΚΤΟΣ ΑΙΩΝΑΣ

- Η Αναγέννηση.
- Η εποχή των ιταλικών πολέμων (1494-1559).
- Κλασικισμός, θεώρηση της αντίθεσης, αντικλασικισμός, μανιερισμός.
- Niccolò Machiavelli.
- Ludovico Ariosto.
- Baldassare Castiglione.
- Pietro Aretino.
- Torquato Tasso.

Ο ΔΕΚΑΤΟΣ ΟΓΔΟΟΣ ΑΙΩΝΑΣ

- Η περίοδος της Λογικής και των Μεταρρυθμίσεων.
- Giambattista Vico.
- Η Αρκαδία.
- Pietro Metastasio.
- Ο Διαφωτισμός.
- Ο ιταλικός Διαφωτισμός.
- Κοινωνικές αλλαγές και μεταρρυθμίσεις.
- Carlo Goldoni.
- Giuseppe Parini.
- Ο νεοκλασικισμός.
- Vittorio Alfieri.

Ο ΕΙΚΟΣΤΟΣ ΑΙΩΝΑΣ

- Το λογοτεχνικό πανόραμα του 20ού αιώνα.
- Οι Πρωτοπορίες.
- Πεζογραφία: Luigi Pirandello, Italo Svevo, Carlo Emilio Gadda, Cesare Pavese, Alberto Moravia..
- Ποίηση: Salvatore Quasimodo, Giuseppe Ungaretti, Eugenio Montale, Umberto Saba.
- Ερμητισμός.
- Μεταξύ νεορεαλισμού και πειραματισμού: Pier Paolo Pasolini, Italo Calvino.

Προτεινόμενη βιβλιογραφία:

- Ιωάννης Δημ. Τσόλκας, *Iστορία της Ιταλικής Λογοτεχνίας*, εκδ. Πεδίο, Αθήνα 2015.
- Mario Pazzaglia, vol. 1 Dal Medioevo all'Umanesimo, vol. 2 Dal Rinascimento all'Illuminismo, vol. 4 Il Novecento, Zanichelli editore, Bologna 1992.

β. «Ιστορία της Νεοελληνικής Διασποράς (1453-1830)»

- Περιοδολόγηση, γεωγραφική κατανομή και δημογραφικά χαρακτηριστικά.
- Εννοιολόγηση και μεθοδολογικά ζητήματα.
- Οργανωτικές δομές και κοινωνικός ρόλος των Κοινοτήτων.

- Οικονομικές συνθήκες: εμπόριο, ναυτιλία, επαγγελματική απασχόληση.
- Κοινωνική ενσωμάτωση και αφομοίωση: οι διάφορες όψεις της «ένταξης» των μεταναστών στις κοινωνίες των χωρών υποδοχής.
- Ελληνικές Κοινότητες και εθνική αυτοδιάθεση.
- Θρησκευτική λατρεία και εκκλησιαστικό καθεστώς.
- Εκπαίδευση και εκδόσεις: φορείς, περιεχόμενο και στόχοι.
- Ιστοριογραφικές προσεγγίσεις.

Προτεινόμενη βιβλιογραφία:

- Ιωάννης Χασιώτης, *Επισκόπηση της Ελληνικής Διασποράς*, Θεσσαλονίκη 1993, σελ. 11-75
- Όλγα Κατσιαρδή-Hering, «Μετανάστευση και Ελληνική Διασπορά στη Δύση (16ος-19ος αι.). Περιοδολόγηση ελληνικών παροικιών. Οργάνωση, οικονομικές δραστηριότητες», μελέτη δημοσιευμένη στο <https://eclass.uoa.gr/modules/document/file.php/ARCH254/metanelearninng.pdf>
- Richard Clogg (επιμ.), *Η Ελληνική Διασπορά στη διάρκεια του 20ού αι.*, Ελληνικά Γράμματα 2003, σελ. 23-59.
- Δημήτριος Παπασταματίου - Φωκίων Κοτζαγεώργης, *Ιστορία του Νέου Ελληνισμού κατά τη διάρκεια της Οθωμανικής πολιτικής κυριαρχίας*, Αθήνα 2015, σελ. 199-220, ελεύθερης πρόσβασης στην ιστοσελίδα <https://repository.kallipos.gr/handle/11419/4721>
- Όλγα Κατσιαρδή-Hering, «Από τις «Ελληνικές Κοινότητες του Εξωτερικού» στην ιστοριογραφία του μεταναστευτικού φαινομένου (15ος-19ος αι.)», στο Πασχάλης Κιτρομηλίδης-Τριαντάφυλλος Σκλαβενίτης (επιμ.), *Πρακτικά Δ΄ Συνεδρίου Ιστορίας: Ιστοριογραφία της νεότερης και σύγχρονης Ελλάδας, 1833-2002*, τ. Β', Αθήνα 2004, σελ. 223-250.
- «Παροικιακός Ελληνισμός». Μελέτες δημοσιευμένες στην ιστοσελίδα του Ιδρύματος Μείζονος Ελληνισμού: <http://www.ime.gr/projects/migration/15-19/gr/v2/index.html>
Προτείνεται ειδικότερα η μελέτη των ενοτήτων: «Εισαγωγή», «Ιταλική Χερσόνησος: Γενικά. Η οργάνωση των κοινοτήτων. Το εμπόριο. Συνήθεις, νοοτροπίες και πολιτική δράση. Βενετία», «Κεντρική Ευρώπη. Γενικά. Βιέννη», «Ανατολική Ευρώπη. Γενικά». «Δυτική Ευρώπη. Γενικά».

6. Υποχρεώσεις μεταπτυχιακών φοιτητών

Για την απόκτηση του μεταπτυχιακού τίτλου απαιτείται η επιτυχής εκπλήρωση των υποχρεώσεων σε μαθήματα και σεμινάρια, καθώς και η εκπόνηση μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας, όπως αυτά ορίζονται στον Εσωτερικό Κανονισμό.

Η παρακολούθηση των μαθημάτων είναι υποχρεωτική. Ανεπαρκής παρακολούθηση συνιστά λόγο απόρριψης στο συγκεκριμένο μάθημα. Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με το ΠΜΣ βλ. τον Εσωτερικό Κανονισμό του Προγράμματος στην ιστοσελίδα του Τμήματος.

Η φοίτηση στο Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών «Ελληνοϊταλικές σπουδές: Ιστορία, Λογοτεχνία, Κλασική Παράδοση» δεν απαιτεί την καταβολή

διδάκτρων.

Η έναρξη των μαθημάτων θα γίνει στις **2 Οκτωβρίου 2023**.

Πληροφορίες παρέχονται από την ηλεκτρονική διεύθυνση του Τμήματος www.ill.uoa.gr και στο τηλέφωνο: 210-7277966, κ. Έ. Τουλιάτου (10:00-13:00 π.μ.).

Ο Διευθυντής του ΠΜΣ

Καθηγητής Γεράσιμος Δ. Παγκράτης

**ΕΘΝΙΚΟ ΚΑΙ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΙΤΑΛΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ ΚΑΙ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ**

**Φιλοσοφική Σχολή
Τμήμα Ιταλικής Γλώσσας και Φιλολογίας**

ΑΙΤΗΣΗ

Η αίτηση αυτή προορίζεται για υποψηφιότητα στο

**ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ
«Ελληνοϊταλικές Σπουδές: Ιστορία, Λογοτεχνία, Κλασική Παράδοση»**

ΑΙΤΗΣΗ ΥΠΟΨΗΦΙΟΤΗΤΑΣ

Επώνυμο:

Όνομα:

Όνομα πατρός:

Τόπος και Ημερομηνία Γέννησης:

Διεύθυνση κατοικίας:

Διεύθυνση εργασίας:

Τηλέφωνο (σταθερό & κινητό):

e-mail:

Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση

(έτος αποφοίτησης)

Τριτοβάθμια Εκπαίδευση

Προπτυχιακές Σπουδές:

Από

έως

Πανεπιστήμιο

Τίτλος σπουδών (& βαθμός πτυχίου)

— — — — —

Μεταπτυχιακές Σπουδές:

Από	έως	Πανεπιστήμιο	Τίτλος σπουδών (& βαθμός πτυχίου)
—	—	—	—
—	—	—	—
—	—	—	—

Ξένες Γλώσσες

1. Ιταλικά: (Πτυχίο, έτος απόκτησης)

—

2. Αγγλικά: (Πτυχίο, έτος απόκτησης)

—

3. Γαλλικά: (Πτυχίο, έτος απόκτησης)

—

Εργασιακή απασχόληση / επαγγελματική εμπειρία μετά την αποφοίτηση

Από	Έως	Φορέας	Ιδιότητα
—	—	—	—
—	—	—	—
—	—	—	—

— — — —

**Επιστημονική/Κοινωνική Δραστηριότητα (π.χ. εθελοντισμός, πρακτική
άσκηση κ.λπ.)**

Χρονολογία

Περιγραφή

Δημοσιεύσεις

Συστατικές Επιστολές (Ονοματεπώνυμο-Ιδιότητα)

1. _____

2. _____

Ημερομηνία: _____

Ο/Η Αιτ _____

(Υπογραφή και ονοματεπώνυμο ολογράφως)